

OLGU SUNUMU / CASE REPORT

15 Haftalık Fetusun İntrauterin Fetal Ölümü ile Sonuçlanan Boynuna ve Sol Koluna Dolanmış Umbilikal Kord

Umbilical Cord Coiled Around Neck and Left Arm of a 15 Weeks-Old-Fetus Resulting in Intrauterine Fetal Demise

Bülent YILMAZ¹, Osman ŞEVKET¹, Seda ATEŞ¹, Zehra ŞEKERCI¹, Fulya ÖZKAL¹, Sefa KELEKÇİ¹

¹Bezmialem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum AD, İstanbul

ÖZ

Otuz yaşında sağlıklı gebe (gravida 5, parite 4) intrauterine fetal ölüm olarak kliniğimize başvurdu. Ultrasonda intrauterine 15 haftalık kalp atışı olmayan fetus görüldü. Tıbbi nedenli tahliye sonrası umbilikal kordun fetal boyun ve eş zamanlı sol kol etrafına dolandığı tespit edildi. Gövde, ekstremiteler ve boyun etrafında çoklu döngüler içeren kompleks kord dolanmaları dikkatli takip edilmeli ve aile fetal ölüm riski konusunda bilgilendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Boyunda kordon dolanması, göbük kordonu, fetal ölüm

ABSTRACT

A 30-year old healthy pregnant woman (gravity 5, parity 4) with an intrauterine fetal death was referred to our clinic. Ultrasonography confirmed intrauterine a fifteen-week old fetus without a heartbeat. After medical intervention (expulsion of the dead fetus), entanglement of the umbilical cord around the neck and left arm was ascertained.

Any fetus with complex cord entanglements involving multiple loops around the body, limbs, and neck should be followed carefully throughout pregnancy, even in the early gestational weeks. Parents should be informed about the risk of fetal demise.

Keywords: Nuchal cord, umbilical cord, fetal demise

Geliş Tarihi / Received: 30.07.2013

Kabul Tarihi / Accepted: 01.08.2013

Yazışma Adresi / Correspondence: Osman Şevket
Bahçelievler Mahallesi Ağaoğlu Mycity sitesi 7B/ D15 Bahçelievler, İstanbul
sevketosman@gmail.com

GİRİŞ

Nukal kord , umbilikal kordun en sık komplikasyonlarından biridir ve umbilikal kordun fetal boyun etrafında 360 derece dolanması olarak tanımlanır. Nukal kord görülme sıklığı 15.8-30% dir (1). Doğumda tekli, ikili, üçlü veya dördü nü nukal kord sıklığı sırasıyla %10.6, %2.5, %0.5 ve %0.1 (2). Nukal kord sıklığı dolanmasının tekli veya çoklu döngü içermesine bakılmaksızın gebelik haftasıyla doğru orantılı artar. Larson ve ark. nukal kord dolanmaları ve gebelik haftası arasındaki ilişkiyi araştırmış ve 13895 tekiz doğumda nukal kord sıklığı 20. hafta ve 42. hafta gebelikte sırayla %5,8 ve %29 olarak göstermiştir (3).

Nukal kord patogenezi tam olarak açık değildir. Ancak; kord uzunluğu, fetusun hiperaktivitesi, erkek cinsiyet, monozigot ikiz, önceki kord kazaları öyküsü, plasentanın posterior yerleşimi gibi bazı risk faktörleri vardır (4). Literatür taramamızda erken gebelik haftasında kord dolanmasına bağlı fetal ölüm saptanmamış olup (5), 15. gebelik haftasında nukal korda bağlı fetal ölüm vakasını sunmayı amaçladık.

OLGU SUNUMU

Otuz yaşında sağlıklı gebe (gravida 5, parite 4) intrauterine fetal ölüm olarak kliniğimize başvurdu. Ultrasonda intrauterine 15 haftalık kalp atışı olmayan fetus görüldü. Ebeveynlerden aydınlatılmış onam formu alındıktan sonra, hastaya tıbbi nedenli tahliye yaptırıldı. **Şekil I** de gösterildiği gibi umbilikal kordun fetal boyun ve eş zamanlı sol kol etrafına dolandığı tespit edildi. Ebeveynler fetusta karyotipleme ve otopsi yapılmasına izin vermedi.

Şekil I: abort sonrası fetusun bütün görüntüsü. İncelemede major veya minor fetal anomaly izlenmemektedir. (A). fetusun umbilikal kordunun etrafına 2 kez dolanmış olduğu ön boyun bölgesinin abort sonrası görüntüsü (B). Umbilikal kord sol kol etrafına iki kez dolanmış ve sol kolu fetusun arkasından sağ tarafa doğru çekmekte (C).

TARTIŞMA

Fetal boyun etrafına umbilikal kordun dolanması doğumda sık karşılaşılan bir bulgudur; ancak klinikle ilişkisi tam olarak aydınlatılamamıştır. Bazı çalışmalar nukal kord varlığının kötü perinatal sonuçlarla ilişkilendirse de diğer çalışmalarda nukal kordun olumsuz sonuçlarının olduğu gösterilememiştir. Bu nedenle nukal kordun perinatal sonuçları hakkında tartışmalar devam etmektedir (5-9). Ayrıca literatürde gebeliğin erken dönemlerinde nukal kordun insidansı ve sonuçlarıyla ilgili veriler sınırlıdır.

İlk trimester, 10-14 gebelik haftaları arasındaki taramada %4-8 inde kordun dolanması bildirilmiştir (10,11). Bu durum ciltte girintiye sebep olabilmektedir. Dolayısıyla, fetüsün kromozomal anomali taramasında tek başına en iyi ulaşılabilen yöntem olan, ense kalınlık ölçümünde hatalı sonuçlara sebep olmaktadır (12). Schaefer ve ark. 10 ve 14. gebelik haftaları arasında nukal kord oranını (ve ense kalınlığı ölçümünde etkisini) belirlemede Doppler görüntüleme yararlandılar (10). Transabdominal değerlendirilen 316 hastada, 26 (%8.23) fetüsta nukal kord varlığı izlendi. İlginç olarak; takip edilebilen 22 fetüstan sadece 1 tanesinde 20. gebelik haftasında nukal kord görüldü, doğumda ise hiçbirinde izlenmedi. Bu gözlemlerin başka çalışmalarda desteklenmesi gerekse de, onlar ilk trimester ultrasonografik nukal kord tespit edilmesinin takip gerektiren bir durum olmadığını bildirmişlerdir.

Yapılan son prospektif bir çalışmada 13 ve 16 gebelik haftaları arasında 237 tekiz gebede fetal vücudun herhangi bir yerinde kordun dolanması üç boyutlu görüntüleme ile araştırılmıştır. Bunlardan 64 ünde (%42.9) kordon boyun etrafına, 23 (%15.4) ünde bacaklar etrafına, 19 (%12.7) sinde eller etrafına, 7 (%4.8) sinde karın çevresine ve 36 (%24.2) sında göğüs, omuz ve pelvis etrafında dolanmaktaydı. Erken gebelikte kord dolanması sıklığı (%62.9) gebeliğin ilerleyen dönemine kıyasla daha yüksektir. Sonuç olarak, kord dolanmasının normal erken fetal gelişimin bir parçası olabileceği kabul edilebilir (13).

Prezente edilen olguda fetusta karyotipleme ve otopsinin ebeveynlerin tercihine bağılı olarak yapılmaması fetusun inutero ölüm sebebinin aydınlatılmasına gölge düşürmekle birlikte; şekillerden açıkça görüldüğü üzere fetal ölüm sebebi yüksek ihtimalle kordon dolanmasıydı.

Sonuç olarak, umbilikal kordon fetal boyun ve üst ekstremitelere dolanarak 15 haftalık gebelikte bile fetal ölüme sebep olabilmektedir. Bu nedenle, vücut etrafında, ekstremitelerde ve boyunda çoklu döngüler içeren kompleks kordon dolanmaları erken gebelik haftalarında dahi sıkı takip edilmeli ve aileler fetal ölüm riskleri hakkında bilgilendirilmelidirler.

KAYNAKLAR

1. Spellacy WN, Graven H, Fisch RO. The umbilical cord and complications of true knot, nuchal cords, and cords around the body. *Am J Obstet Gynecol* 1966;94(8):1136-42.
2. Shui KP, Eastman NJ. Coiling of the umbilical cord around the fetal neck. *J Obstet Gynaecol Br Emp* 1957;64(2):227-8.
3. Larson JD, Rayburn WF, Harlan VL. Nuchal cord entanglements and gestational age. *Am J Perinatol* 1997;14(9):555-7.
4. Onderoglu LS, Dursun P, Durukan T. Perinatal features and umbilical cord blood gases in newborns complicated with nuchal cord. *Turk J Pediatr* 2008;50(5):466-70.
5. Sherer DM, Manning FA. Prenatal ultrasonographic diagnosis of nuchal cord(s): disregard, inform, monitor or intervene? *Ultrasound Obstet Gynecol* 1999;14(1):1-8.
6. Osak R, Webster KM, Bocking AD, Campbell MK, Richardson BS. Nuchal cord at birth impacts on fetal size relative to that of the placenta. *Early Hum Dev* 1997;49(3):193-202.
7. Sornes T. Umbilical cord encirclements and fetal growth restriction. *Obstet Gynecol* 1995;86(5):725-8.
8. Nelson KB, Grether JK. Potentially asphyxiating conditions and spastic cerebral palsy in infants of normal birth weight. *Am J Obstet Gynecol* 1998;179(2):507-13.
9. Carey JC, Rayburn WF. Nuchal cord encirclements and birth weight. *J Reprod Med* 2003;48(6):460-2.
10. Schaefer M, Laurichesse-Delmas H, Ville Y. The effect of nuchal cord on nuchal translucency measurement at 10-14 weeks. *Ultrasound Obstet Gynecol* 1998;11(4):271-3.
11. Scheier M, Egle D, Himmel I, et al. Impact of nuchal cord on measurement of fetal nuchal translucency thickness. *Ultrasound Obstet Gynecol* 2007;30(2):197-200.
12. Nicolaides KH. Nuchal translucency and other first-trimester sonographic markers of chromosomal abnormalities. *Am J Obstet Gynecol* 2004;191(1):45-67.
13. Tepper R, Kidron D, Aviram R, Markovitch O, Hershkovitz R. High incidence of cord entanglement during early pregnancy detected by three-dimensional sonography. *Am J Perinatol* 2009;26(5):79-82.